

PROBUĎ SE TY, KDO SPÍŠ!

(Ep. Efezským 5,14)

Probud' se! To je vážné a pronikavé volání ke každému spícímu, tím vážnější však, vztahuje-li se na Boží lid. A toto volání z Epištoly k Efezským se vztahuje právě na nás — lid nové smlouvy.

Tu by se snad někdo chtěl ptát: Je to možné, aby úd církve Kristovy se stal ospalým? Ó ano, milý čtenáři, až příliš snadno upadne věřící do duchovního spánku. I Slovo Boží nám potvrzuje v podobenství o deseti pannách (viz Evangelium Matouše 25, 5), že „*když prodlíval Ženich, zdřímaly všechny a usnuly*“, tedy jak ty bláznivé tak i opatrné panny usnuly.

Jsou však dva spánky; jeden je spánkem k smrti, kterým spí lidé „*mrtví ve vinách a hříších*“, leč o tomto spánku se nechceme rozšiřovat. Ten druhý je mu v mnohém podoben a i věřící člověk do něj může upadnout, ale není to spánek k smrti. Je to stav mdloby, lhostejnosti a netečnosti, v němž člověk trvá, ale ta neskonalá Boží milost nedá onomu vnitřnímu životu vyhasnout až do poslední jiskérky, i když je v tomto stavu ve velkém nebezpečí. Chtějme se nyní pozastavit u známek a příčin tohoto nebezpečného stavu a zároveň si ukázat, jak je možno se z něho dostat.

Jednou z prvních známek tohoto nebezpečného duchovního spánku je jeho nenadálý příchod a naprostá poznávací neschopnost člověka jím postiženého. Víme jistě všichni velmi dobře z našeho denního života, že sen přichází tiše, pojednou, nenadále obtíží naše smysly, takže nemůžeme přesně určit okamžik, kdy jsme usnuli. Víme též velmi dobře, že sen nás činí nezpůsobné k jakémukoliv rozpoznávání. Spící člověk si nevšimá toho, co se kolem něj děje. Může mít před sebou sebedůležitější řízení, přece jich však nedbá, dokud spí. Věci, které ho jindy těší, nemají pro něj nyní žádnou cenu. Nevšimá si ani toho, že snad přišli nebo odešli jeho nejlepší přátelé. Bohatství a nejkrásnější skvosty mu mohou ležet na dosah ruky, on po nich svou ruku nevztáhne, neboť **spí!**

A ty, milý bratře? Zanedbal jsi Boží řízení! On ti svěřil hřivnu a ty jsi s ní netěžil a ani nyní netěžíš. Těch duší, které jsi měl pro Něj získat, sis nevšiml, snad se tě i tázaly na cestu spasení, tys jim ji však neukázal, stal ses k nim lhostejným. Vinice, již ti dal Pán k hlídání, je zpustošená; poklady Božích zaslíbení sis přivlastnil; milého obecenství s Pánem sis nevážil.

Milý Spasitel tvé duše se častokrát k tobě blížil a chtěl ti žehnat, tys však na Něj ani nepohlédl. Co je toho příčinou? **Že spíš!** Nepozorovaně se ti stala země důležitější než nebe. Tvé vezdejší zaměstnání ti zabere všechn tvůj čas a tvé nebeské povolání ustupuje do pozadí. Lidská přízeň se ti stala milejší než zářící pohled tvého Spasitele. Kristus se v tobě zmenšuje a ty rosteš, místo aby tomu bylo obráceně. Čas, který jsi dříve věnoval Pánu, potřebuješ nyní pro sebe, Jsi obtížen **duchovním snem** a ani to nepozoruješ. **Ó, probuď se!**

Druhou známkou duchovního spánku je zdánlivost a netečnost. Tak jako člověk mnohdy prožívá ve snu ještě jednou mnohou dojemnou událost svého života (ač byla prožita už dávno), mnohdy ještě s různými, snem vytvořenými příkrasami, a jako někteří lidé ze spaní mluví, zpívají a dokonce i chodí, tak i spící křesťan žije jen ve vzpomínkách na to, co kdysi s Pánem prožíval. Slova, jež pronáší o vnitřním životě a o obecenství s Bohem, znějí v jeho srdci prázdně, bez oněch pravých a vroucích citů. Stal se **netečným**. Někdy se taková duše snaží svou vnitřní prázdnotu zakrýt vnějším přičiněním, nebo vyzýváním druhých lidí, aby šli k Pánu Ježíši, ale sama nemá to pravé obecenství s Pánem, neboť je ospalá.

Častěji se vyskytující známka duchovního spánku je **nečinnost**. Kdo spí, ten nic nedělá. Ty ruce, dříve tak čilé, leží nyní bez pohnutí, nohy nepobíhají, hlava, která předtím stále přemýšlela, též odpočívá. A není tomu tak i u věřících lidí? Jejich horlivost zmizela. Dříve se hned zrána těšili s Pánem — nyní již té radosti nemají. Dříve radostně sloužili Pánu, nyní však k tomu nenalézají času, vidí jen samé překážky. Písmo svaté nám ukazuje na to, že **lenoch** vidí samé překážky: „*Říká lenoch: Lev lýtý jest na cestě, lev jest v ulici!*“ (Příslaví 26,13) a znovu se noří do spánku. „*Kdo vyspává ve žni, jest syn, který hanbu činí!*“ (Příslaví 10,5.)

A konečně spící člověk je **bezmocný a bezbranný**. Jak může někdo hlídat svůj majetek, když tvrdě spí? Poněvadž Zizara tvrdě spal, mohla žena vrazit hřeb do jeho židovin. (Soud. 4,21) A když ten silný Samson usnul na klíně Dalily, mohla mu lehko ostříhat jeho bohaté vlasy a tak ho zbavit jeho síly. (Soud. 16,19—20)

Ó milý bratře, chraň se duchovního spánku. „**Nespěmež tedy, jako jiní!**“ volá k nám apoštol Pavel v první Epištole Tessalonicenským 5,6.

Máme co činit s mocným nepřítelem, který nikdy nespí, ale obchází a hledá, jak by nám uškodil, proto je třeba bdít a stát na stráž. Nepřítel nemůže mít větší radost, než když se mu podaří věřící duši uspat. Apoštol Pavel musel plakat nad takovýmito spícími a odpadlými dušemi (viz Epištola k Filipenským 3,18). Jedním z nich byl Démas, který opustil apoštola Pavla a zamiloval tento svět (2. Timoteovi 4,10). Také i Lot podobně usnul a nepozoroval, co se kolem něj děje, jaké nebezpečí mu hrozí. Byl tak obtížen tímto duchovním snem, že nechtěl ani uposlechnout Božích poslů, takže ho museli uchopit za ruku a vyvést ze Sodomy (1. Mojž. 19,16). **Ach, jak nebezpečný stav je tento duchovní spánek!**

Duchovní spánek může mít několik příčin. Jednou z těchto příčin může být dobrý výsledek v práci na vinici Páně, ač tento výsledek není vlastně naší zásluhou, neboť naše práce je daremná, když se k ní Pán neskloní a nedá jí vzrůst. Apoštol Pavel nám v první Epištole ke Korintským 3,7 ukazuje, že „*ani ten jest něco, který štěpuje, ani ten, který zalévá, ale Bůh, jenž dává vzrůst.*“ Tento dobrý výsledek není sám v sobě škodlivý, ale působí opojně na věřícího člověka a v tomto opojení přichází spánek ve způsobu duchovní pýchy. Mnohdy ten bratr, který obdržel od Pána větší milost než jiní, zpyšní a říká: „*Bohatý jsem, a zbohatl jsem, a žádného nepotřebuji.*“ (Zjev. 3,17) Na dosažené výši, k níž se však dostal jen z milosti Páně, si chce odpočinout, a než se naděje — usne na ní. Takového pak Pán musí probouzet tím vážným slovem: „*Nevíš, že jsi bídný, a mizerný, i chudý, i slepý, i nahý!*“ (Zjev. 3,17) A tak svědkové Páně a všichni bratři a sestry, jichž si Pán ve Své službě upotřebil a přiznal se k jejich práci při získávání duší, jsou v tomto nebezpečí. Jak mnohý tak krásně započal, ale buď mu svět pochleboval, nebo se spolehl na vlastní sílu, přestal poznenáhlu hledat Pána v soukromých modlitbách — a hle! Působení Ducha Svatého s mocí a silou se při něm ztrácelo a jeho vlastní duše zemdlela. I při něm se stalo, že se „*přestěhovala sláva*“ (1. Samuelova 4,22) a „*cizinci zžirají sílu jeho, ačkoli on toho*

nezná; i šedinami prokvítaje, však vždy toho nezná“ (Ozeáš 7,9).

Jinou příčinou duchovního spánku bývá opojení, vycházející z nepravé představy neb domněnky. Jak pokojně se to spí tomu, který se domnívá, že mu už stačí to, že je spasený, o více že není třeba se starat. Jen tak povrchně vykonává předpisy pobožnosti, nebo je vůbec nevykonává a z kázání o velké milosti Boží si vytvoří podušku, na níž hoví svému tělu a nedbá na Boží rozkazy ani na to, kam je posílán.

Duchovní ospalost se konečně rozmáhá při příjemném a pohodlném postavení. Víme jistě ze zkušenosti, že na nás i v nejčilejší denní době přichází ospalost, když se usadíme v nějaké pohodlné lenošce. Podobně se může vést i věřícímu člověku, když si svou domácnost příliš pohodlně a příjemně zařídí. A tato snaha po tělesném pohodlí a příjemnosti veездеjším životě mívá rychle za následek duchovní ospalost a klamný pokoj. Ale jak věrný je náš Pán v takovém okamžiku, kdy dítko Boží si staví své hnízdečko příliš bezpečně, že strom, na němž jsme bezpečně odpočívali, porazí, a tak zničí naše marné naděje. Takový věřící se pak podobá třesoucímu se ptáčeti, které obrací svůj let opět k nebi a hledá útočiště u svého Stvořitele, kam nedosahuje žádná bouře.

Ó drahý bratře, chceš-li zůstat bdící, pak osvobod' své srdce od pomíjejících věcí. Pryč s přílišnou pohodlností a s užíváním klamného pokoje, který by nám škodil na cestě za naším Pánem! „**O svrchní věci pečujte, ne o zemské!**“ (Ep. ke Kolosenským 3,2)

Snad by se nyní chtěl někdo zeptat, jak je možné se dostat z tohoto nebezpečného stavu. Slyš a pozoruj hlas svého Pána, jenž k tobě volá: „**Probud' se!**“ Snad se i ty podobáš Jonášovi, který usnul na boku lodi. Bratře, sestro, probud' se! Neříkej, že nemůžeš; Slovo tvého Pána má oživující moc! Probud' se, ať nespíš, až přijde ženich. Probud' se, „**neboť jest nám čas již ze sna se probuditi!**“ (Římanům 13,11) Dveře jsou před tebou otevřené (Zjev. 3,8), máš pracovat pro svého Pána a Spasitele. „**Žeň zajisté jest mnohá, ale dělníků málo.**“ (Ev. Matouše 9,37)

Kolik hodin je u tebe? Ráno, poledne neb již večer? Zaspal jsi mnohou drahocennou hodinu svého života? Probud' se tedy a vykup

tím věrněji ty hodiny, které ti ještě zbývají, abys nemusel i ty říci s básníkem:

Zdaliž musím s prázdnou rukou
Spasiteli jíti vstříc,
neveda ni jedné duše,
nepřinášeje Mu nic.

Ó, kéž by nám vskutku šlo o to, abychom se mohli ptát s jiným básníkem:

Zdali v mé koruně budou se hvězdy skvít?

Ptejme se opravdu sami sebe: Pracuji i já s hřivnou, kterou mně Pán svěřil, tak, jak On si přeje? Bude i moje odplata hojná v nebesích v ten den, kdy Pán přijde a Jeho odplata s Ním? (Zjev. 22, 12). Zdali pak i mně řekne Pán: *„To dobře, služebníče dobrý a věrný,“* (Ev. Matouše 25,21)?

Apoštol Pavel nás prosí, abychom byli jeho následovníci (1. Ep. Korintským 4,16; Ep. Filipenským 3,17; 1. Korintským 11,1). A apoštol Pavel mohl říci: *„Boj výborný jsem bojoval, běh jsem dokonal, víru jsem zachoval. Již za tím odložena jest mi koruna spravedlnosti, kterou dá mi v onen den Pán, ten spravedlivý soudce, a netoliko mně, ale i všem těm, kteříž milují to slavné příští Jeho.“* (2. Ep. Timoteovi 4,7—8) Nuže, probuď se a prohlédni, jak se náleží, ze snu a vpust světlo do komory svého srdce. Dej se Pánem prohlédnout, dej si ukázat ukryté zlo svého srdce, které je příčinou tvé ospalosti.

Chtěj se dát probudit. Mnozí ospalci říkají: *„Ještě maličko si pospat, ještě maličko si zdřímnout!“* (Příslloví 6,10). Mnozí dokonce prosí, aby nebyli probouzeni. Mnozí jsou mrzutí, než se dokonale proberou. Ten, kdo se pokouší ospalce probudit, nesmí se dát odstrašit jeho nevlídnými slovy.

Před nějakým časem stihlo skupinu lidí, která šla po ledovcích alpských hor, neštěstí. Vedoucí se totiž pojednou ocitl v nebezpečí života. Stálo to mnoho námahy, než byl ze své nebezpečné polohy vysvobozen a položen na měkký sníh. Při tom se však tak vysílil, že zůstal ležet jako v bezvědomí. „Nechte mne spát,“ šeptal, „nechte

mne spát a jděte dále!“ To by však byla jeho smrt. To jeho společníci věděli, a proto ho tu nemohli tak nechat. Nesměli dát na jeho odpor a na jeho prosby. Znovu a znovu ho stavěli na nohy, až konečně jejich trpělivost byla korunována výsledkem a muž byl zachráněn.

Milý spolubratře, sestro, vykoupený nebo vykoupená drahou krví našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista, my tě nesmíme nechat spát. Spát znamená zchudnout, vyhladovět. Jsi ve velkém nebezpečí. Probouzejme se vzájemně na cestě; rozmlouvejme vespolek o nebeských věcech, probouzejme se zaslíbeními Páně, vystříháním se před nepřítelem. Budme si vědomi svého povolání a zodpovědnosti, která je na nás vložena; těšme se nadějí slávy, jež se má zjevit na nás a příchodem našeho drahého Pána. On zaslíbil, že brzy přijde a nebude meškat s naplněním Svých slibů (Ep. Žid. 10,37; 2. Petrova 3,9). Slovo Boží nás k tomu ponouká a napomíná, abychom se vzájemně povzbuzovali a napomínali, a to tím více, čím více vidíme, že se ten den přibližuje. V takovém stavu pak ani nelze tak snadno upadnout do duchovního spánku.

„Slovo Boží přebývejž ve vás bohatě se vši moudrostí, učíce a napomínající se vespolek žalmy a zpěvy a písničkami duchovními, s milostí zpívající v srdci svém Pánu.“ (Ep. Kolosenským 3,16) – „Pán blízko!“ (Ep. Filip. 4,5)

Přepsáno z Posla pokoje a radosti r. 1942
(2010)